Súd:	Okresný súd Humenné
Spisová značka:	15C/27/2011
Identifikačné číslo súdneho spisu:	8311201982
Dátum vydania rozhodnutia:	12. 06. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Vladimír Donič
ECLI:	ECLI:SK:OSHE:2012:8311201982.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné samosudcom JUDr. Vladimírom Doničom v právnej veci navrhovateľky v 1.rade I. N., bytom Z. Č..XX, XXX XX E., navrhovateľky v 2.rade S.. H. N., bytom Z. Č..XX, XXX XX E., navrhovateľky v 3.rade S. S., bytom O. E. Č..XX, XXX XX E., zastúpených JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom Štúrova č.20, 040 01 Košice proti odporcovi Z. G., bytom X. Č..XXXX/X, 066 01 Humenné, zastúpenému JUDr. Ing. Renátou Vorobeľovou, advokátkou so sídlom Námestie slobody 2, 066 01 Humenné o ochranu osobnosti takto

r o z h o d o l :

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v 1. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v 2. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,- eur a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľke v 3. rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 8.000,- eur a to v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľkám trovy konania, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením v lehote do 30 dní po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľky podali na súde faxom dňa 25.02.2011 doplneným písomným podaním dňa 01.3.2011 návrh na ochranu osobnosti, ktorou žiadali, aby im súd priznal nemajetkovú ujmu a to navrhovateľke v 1.rade vo výške 50.000,- eur a navrhovateľkám v 2. a 3.rade každej po 30.000,- eur. Návrh odôvodnili tým, že odporca im zavineným usmrtením Z. N., manžela navrhovateľky v 1. rade a otca navrhovateliek v 2. a 3.rade, spôsobil veľkú nenapraviteľnú citovú ujmu, pripravil ich o možnosť viesť s nebohým súkromný život a ochudobnil ich o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov, o stratu lásky a radosti s ním prežívaných. Manžel a otec navrhovateliek zomrel na následky ťažkých zranení a v bolestiach, ktoré mu spôsobil odporca, keď ho ako oproti jazdiaceho motocyklistu zrazil osobným motorovým vozidlom dňa 24.01.2008 v čase o 17.35 hod. v Humennom, teda z nedbanlivosti spôsobil smrť nebohému Z. N. a spáchal taký čin ako vodič dopravného prostriedku v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať takú činnosť, ktorú si privodil vplyvom návykovej látky, čím spáchal prečin usmrtenia podľa § 149 ods.1,4 Tr. zákona. Odporca bol právoplatne odsúdený a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní štyri a pol roka a bol taktiež uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 8 rokov.

Navrhovateľkám zasiahol do ich súkromia, keď navždy stratili možnosť viesť rodinný a súkromný život s manželom a otcom, ktorý bol pilierom rodiny. Intenzitu zásahu do ich práv zvyšuje skutočnosť, že

s nebohým prežili podstatnú časť ich života v spoločnej domácnosti, ako aj tým, že jeho úmrtie je s ohľadom na jeho dobrý zdravotný stav bolo pre ne úplne nečakané a tiež skutočnosť, že odporca usmrtil nebohého v stave vylučujúcom spôsobilosť vykonávať činnosť vodiča, ktorú si sám privodil vplyvom návykovej látky.

Vzhľadom na charakter, závažnosť a následky odporcovho zásahu do ich rodinného života nie je morálna satisfakcia postačujúca. Priznanie nemajetkovej ujmy však nie je možné vnímať ako formu absolútnej satisfakcie, ale skôr ako všeobecné gesto spravodlivosti, úcty k ľudskému životu a čiastočné zmiernenie nezhojiteľných, krutých a svojou hĺbkou a akýmkoľvek výsledkom súdneho sporu neporovnateľných životných následkov v emocionálnej oblasti.

Navrhovateľka v 1.rade vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 11.7.2011 uviedla, že s nebohým žila v spoločnej domácnosti 34 rokov. Obaja sa tešili z obdobia, keď sa už budú venovať len jeden druhému, svojim koníčkom, rodine a rekonštrukcii ich domu, ktorý bol neustále miestom spoločných stretnutí. Tešili sa s nebohým, že prostriedky zo svojich príjmov môžu využívať na svoje koníčky, vnúčatá či rekonštrukciu domu. Ak niečo v dome vyžadovalo opravu, nebohý buď sám všetko opravil, alebo zabezpečil niekoho zo svojich známych. Ona teraz nevie na koho sa obrátiť, koho požiadať o pomoc. Bez manžela nevie v dome zabezpečiť ani jednoduché nevyhnutné opravy, aj bežné domáce úkony jej tak neustále pripomínajú stratu blízkeho človeka. Pred smrťou manžela spolu navštevovali jeho súrodencov a ich rodiny. Od jeho smrti ich nenavštevuje v takej miere, pretože pri každej návšteve pociťuje jeho stratu. V minulosti robili veľké rodinné oslavy, ktorých organizátorom bol vždy aj jej nebohý manžel, dnes to tak už nie je. Stále sa nevie zmieriť s tým, že toto malo byť obdobie oddychu a voľných chvíľ strávených s manželom, no namiesto toho bola nútená učiť sa nemecký jazyk a odísť zo svojho bydliska do zahraničia pracovať ako opatrovateľka. Pocit smútku a zatrpknutosti pri myšlienke na to, že pracuje ako „slúžka“ a že by to tak nebolo, keby jej manžel žil jej nedokáže nik vyvrátiť. Smrťou manžela bolo zasiahnuté aj do jej spoločenského života, keďže od jeho smrti do spoločnosti nechodieva, pretože je jej nepríjemné zúčastňovať sa na nich bez partnera. V prázdnom dome ju neustále prepadávajú pocity úzkosti a beznádeje pri myšlienke, že v ňom chýba jej manžel. Jej ako a jej staršej dcére, navrhovateľke v 3. rade je vždy ťažko, keď počujú zvuk sirény, pretože aj bezprostredne po nehode bola siréna zapnutá, im však nik nedal vedieť, že v sanitke vezú ich otca a manžela. Jej rodinný a súkromný život sa od smrti nebohého radikálne zmenil. Takmer každý jeden úkon, každá udalosť v jej živote jej pripomínajú, že ich rodina už nie je a nikdy nebude rodinou úplnou.

Navrhovateľka v 2. rade uviedla, že nebohý jej ako otec bol neustálou oporou. On bol tým, ktorý ju chodil čakať na letisko pri každom jej návrate na Slovensko, pred každým odchodom jej balil kufor a pribalil jej vždy niečo také, čo ju ďaleko v cudzine potešilo a pripomenulo jej domov. Posielal jej MMS správy s fotografiami kvetov, ktoré rozkvitli v ich záhrade. Niekoľkokrát do týždňa jej telefonoval a oznamoval novinky z domova a tieto telefonáty jej neustále chýbajú. Žiaden sviatok už pre ich rodinu nie je sviatkom a ani Vianoce nie sú tým sviatkom radosti a pokoja, akým bývali. Jej izba v rodičovskom dome je dielom rúk jej otca. Počas štátnic sa v nej učila a otec pod jej oknom parkoval motocykel, na ktorom sa v osudný deň vracal domov. Po jeho smrti nemôže spávať nielen v nej ale ani v dome, keď v ňom nie je prítomná jej matka, navrhovateľka v 1. rade. Po ukončení doktorandského štúdia sa chcela vrátiť na Slovensko, teraz to však nie je možné, pretože príjem, aký by mala doma, by jej neumožnil podporovať matku. Doktorandské štúdium dodnes neukončila, keďže poskytované štúdium nebolo postačujúce na to, aby mohla rodine finančne vypomáhať. Keď sa dňa 24. januára dozvedela, že jej otec havaroval, pracovala ako doktorand na neurologickej klinike vo Švajčiarsku. Zamestnávateľ jej umožnil na týždeň pricestovať domov a keďže sa na Slovensko opäť po týždni vrátila, pretože nevedeli ako sa stav otca vyvinie, len vďaka ochote zamestnávateľ o prácu neprišla. Otec po 5 týždňoch zomrel, ona ostala ešte týždeň doma a následne sa vrátila do zamestnania. Ihneď sa snažila nájsť si nejakú odbornú pomoc. Psychiatra si zo svojho platu nemohla dovoliť zaplatiť a tak využila odbornú psychologickú pomoc, ktorá jej bola poskytnutá zadarmo ako doktorandke vedenej ako študentka na univerzite lekárskej fakulty. Absolvovala s psychologičkou asi štyri sedenia a psychologička sama jej ponúkla viacero sedení, pretože videla, že jej stav nie je dobrý. O tom svedčí aj skutočnosť, že doktorandskú prácu nedokázala doposiaľ ukončiť. Naďalej pracuje ako lekárka, plánovanú doktorandskú prácu však nedokázala dokončiť, pretože po týchto udalostiach sa všetky plánované procesy ako to bolo predpokladané pre jej ukončenie sa posunuli. Táto situácia je pre ňu ťažká aj po profesionálnej stránke, intenzívna medicína, o ktorej výkone uvažovala, je teraz pre ňu absolútne neprijateľná, pretože s takými situáciami by sa stretávala denne.

Navrhovateľka v 3. rade uviedla, že ona sama bola účastníčkou dopravnej nehody, pri ktorej utrpela vážne zranenia a bezprostredne po nej netelefonovala svojmu manželovi ale otcovi. Po nehode ju otec pravidelne vozieval na akupunktúru, od jeho smrti na nej nebola, pretože je to pre ňu paradoxne spomienka na jeho smrť. Nielenže sa musela vyrovnávať so smrťou otca, ale aj riešiť zhoršenie psychického stavu jej dcéry, ktorá bola reakciou na stratu milovaného dedka. Túto stratu jej staršia dcéra pociťuje dodnes. Po smrti milovaného dedka určité obdobie sediac pri okne opakovane viedla s nebohým aj imaginárny rozhovor. Bol to nebohý, ktorý jej staršiu dcéru v čase, keď žila sama vychovával. Bol pre ňu otcom, naučil ju čítať, vďaka nemu má jej dcéra dnes encyklopedické znalosti. Jej dcéra H. trpí mozgovou obrnou a bol to nebohý, ktorý ich vozil na potrebné vyšetrenia do Brna, Bratislavy či do rôznych kúpeľov. Jej dcéra smrťou dedka utrpela taký vážny šok, že 2 týždne vôbec nekomunikovala a ona s ňou musela vyhľadať pomoc psychológa. Po smrti otca sa u nej vybudoval odpor k nemocniciam, čo ju obmedzuje pri zabezpečovaní si potrebnej zdravotníckej starostlivosti. Skutočnosť, že otec nie je pri úspechoch svojich vnučiek, za ktoré vďačia v prevažnej miere jemu, je pre ňu zdrojom neustálej bolesti. Po smrti otca pozorujú na svojej matke, navrhovateľke v 1. rade zmeny, ktoré im spôsobujú obavy o ňu. Od smrti otca ju vnímajú ako úplne iného človeka. Z aktívneho človeka sa zmenila na človek apatického, majúce od jeho smrti aj výpadky pamäte. Spolu so sestrou ju pravidelne kontrolujú, telefonujú jej aby sa ubezpečili, že je v poriadku a zahnali pocity samoty, ktoré ju od smrti manžela a ich otca neustále prepadajú.

Navrhovateľky uviedli, že vzniknutá trauma je z ich života neodstrániteľná. S ohľadom na závažnosť vzniknutej ujmy, ktorá je daná intenzitou zásahu a časom trvania nepriaznivého následku sa podaným návrhom domáhajú nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto hmotná satisfakcia, ktorá je zároveň prejavom slušnosti a spravodlivosti však nemôže úplne odčiniť dopad tragickej udalosti, ktorá bola dôsledkom bezohľadného konania odporcu a ktorá zanechala v ich živote trvalé následky.

Odporca vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 03.6.2011 uviedol že aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody, na ktorý trest bol odsúdený právoplatným rozsudkom Okresného súdu Humenné 4T 65/08 zo dňa 22.9.2008. Tento trest je pre neho veľkým ponaučením a svoj skutok úprimne oľutoval. Na pojednávaní v trestnej veci dňa 22.9.2008 mal pri sebe finančnú hotovosť, ktorou chcel vyrovnať nárok poškodenej I. N. na pohrebné, ale vzhľadom ne veľmi emotívne trestné konanie toto z jej strany nebolo akceptované. Ihneď potom nastúpil do výkonu trestu, kde je doposiaľ a má len minimálny príjem z pracovnej činnosti, ktorú tam vykoná. Je toho názoru, že trest, ktorý mu bol uložený súdom v trestnom konaní je pre neho dostatočným, pretože on nemá žiadny majetok ani iný príjem. Je mu veľmi ľúto, čo sa stalo, ale nároky ktoré voči nemu vzniesli navrhovateľky považuje za neprimerané a preto ich aj neuznáva.

Právna zástupkyňa odporcu svojim písomným podaním zo dňa 16.4.2012 žiadala návrh z dôvodu vznesenej námietky premlčania v celom rozsahu zamietnuť. Neoprávnené konanie odporcu, ktorým bolo zasiahnuté do práva na súkromie a rodinný život navrhovateliek nastalo momentom smrti manžela resp. otca navrhovateliek dňa 27.02.2008. Od toho dňa začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba, ktorá skončila 28.02.2011. Navrhovateľky však svoj návrh podali na súde až dňa 01.3.2011, teda po uplynutí premlčacej doby, ktorá márne uplynula dňom 28.02.2011.

Právna zástupkyňa navrhovateliek žiadala, aby súd na vznesenú námietku premlčania neprihliadal a návrhu v celom rozsahu vyhovel. Ich návrh na začatie konania bol podaný na súde dňa 25.02.2011 telefaxom a v rovnaký deň bol podaný aj písomne predložením jeho originálu na poštovú prepravu, čím bola splnená podmienka podľa ust. § 42 ods.1 O.s.p a teda ich návrh bol na súde podaný riadne a včas.

Svedkyňa S.Á. U., sesternica navrhovateľky v 1. rade a teta navrhovateliek v 2. a v 3. rade potvrdila, že navrhovateľky mali s nebohým veľmi blízky vzťah. Po smrti nebohého došlo k u navrhovateľky v 1. rade k osobnostným zmenám, stala sa uzavretejšou, nie je schopná rôznych činnosti, ktoré predtým bez problémov vykonávala. Ani po štyroch rokoch sa so smrťou manžela nevysporiadala, stále je v určitom psychickom strese. Nebohý bol ten, ktorý rodinu spájal, stmeľoval a to nielen rodinu svoju ale aj rodiny svojich dcér, ktorým všemožným spôsobom pomáhal a to nielen materiálne ale aj psychicky a duševne.

Svedok Š.Y. N., brat nebohého, uviedol, že manželstvo nebohého s navrhovateľkou v 1. rade bolo dobré a dobrý bola aj jeho vzťah k svojim dcéram, navrhovateľkám v 2. a 3. rade, ktoré mal veľmi rád. Po tragickej udalosti sa navrhovateľka v 1. rade doposiaľ psychicky nespamätala a to platí aj o

navrhovateľke v 3. rade, s ktorou je v kontakte. S navrhovateľkou v 2. rade, ktorá pracuje v zahraničí je menej ale je pravdou, že nebohý mal so všetkým veľmi dobrý a blízky vzťah. Nebohý bol ten, ktorý držal pokope ako rodinu svoju, teda manželku a dcéry ale aj širšiu rodinu. Po smrti manžela a otca sa dostali nielen do psychických ale aj finančných problémov. Navrhovateľka v 1. rade si po 3 rokoch urobila zdravotnícky kurz a odišla pracovať ako opatrovateľka do zahraničia.

Súd vykonal dokazovanie vypočutím účastníkov konania, výsluchom svedkov, oboznámil s listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Humenné č.k. 4T65/08 zo dňa 22.9.2008, lekárskymi správami o psychickom stave navrhovateliek, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné a zistil tento skutkový a právny stav:

Navrhovateľka v 1. rade bola manželkou a navrhovateľky v 2. a 3. rade dcérami Z. N., ktorý v dôsledku zrážky s motorovým vozidlom odporcu utrpel ťažké zranenia, ktorým dňa 27.02.2008 podľahol. Rozsudkom Okresného súdu Humenné 4T65/08 zo dňa 22.9.2008 bol odporca uznaný vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods.1.,2 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že dňa 24.01.2008 v čase o 17.35 hod. v Humennom po miestnej komunikácii ulice Jasenovskej viedol osobné motorové vozidlo zn. Honda SHUTTLE 1.6i EČ HE-274AJ, v rozpore s povinnosťami vodiča ustanovenými v § 4 ods.2 písm. c) a § 4 ods.3 písm. b) zák. č. 315/1996 Z.z. o premávke ma pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, s hladinou 0,99 mg/l alkoholu v dychu, v dôsledku ktorého sa náležite nevenoval vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke, s vozidlom vošiel do protismeru, kde ľavou prednou časťou vozidla zrazil oprotijazdiaceho motocyklistu Jozefa Saba, nar. 14.6.1950, jazdiaceho vo svojom jazdnom pruhu po pravej strane vozovky, ktorý v dôsledku zrážky utrpel ťažké zranenia, ktorým dňa 27.02.2008 podľahol. Obžalovanému - odporcovi bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 a 1 roka so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov na 8 (osem) mesiacov a povinnosť nahradiť poškodenej Viere Sabovej škodu v sume 50.000,-Sk, pričom so zvyškom nároku na náhradu škody ju odkázal na občianske súdne konanie.

Zo správy psychologickej poradne v Zurichu vyplýva, že navrhovateľka v 2. rade absolvovala 9 spoločných sedení s psychológom, ktoré boli krízovou intervenciou a neboli dostačujúce, aby sa navrhovateľka v 2. rade psychicky vyrovnala so smrťou otca. Bezprostredne po úmrtí otca bola vo veľmi zlom psychickom stave, čo jej veľmi sťažovalo prácu. Ťažko sa koncentrovala, musela neustále myslieť na svojho nebohého otca, na nehodu, na matku a sestru. Od ktorých bola odlúčená. Deň čo deň mala pred očami nehodu a predstavovala si, ako sa jej dalo zabrániť. V noci zle spávala a skoro každú noc mala desivé sny. Odhliadnuc od toho, že náhla smrť blízkej osoby sa ťažko znáša, mala navrhovateľka aj ďalšie dôvody. Robila si starosti o matku a sestru, ktoré tiež neboli v poriadku, cítila zodpovednosť za rodinu, ale aj za zamestnávateľa a tieto starosti ju ešte viac zaťažovali. Navrhol jej aby sa dala vypísať ako práceneschopná, ale zodpovednosť k práci bola dôvodom, prečo tak neurobila. Z psychologického hľadiska však nebola v tom čase práce schopná. Cítila sa emocionálne utlmená, s pocitom bezútešnosti a ľahostajnosti. Ich rozhovory museli z finančných dôvodov ukončiť a navrhovateľka dúfala, že sa z toho dostane sama.

Zo správy psychiatra zo dňa 10.11.2011 vyplýva, že navrhovateľka v 3.rade je v evidencii psych. ambulancie od októbra 2008 s diagnózou epizoda depresívnej poruchy stredne ťažkého stupňa. V priebehu konca roka 2008 a počas celého roku 2009 chodila pravidelne na kontroly a liečbu na psych. ambulanciu, posledná kontrola bola v októbri roku 2010, odvtedy na kontrole nebola.

Zo správy psychiatra zo dňa 10.11.2011 vyplýva, že navrhovateľka v 1.rade je v evidencii psych. ambulancie od mája 2009 s diagnózou iné reakcie na ťažký stres, epizoda depresívnej poruchy stredne ťažkého stupňa - nasadajúca. Neuspokojivá odozva liečby. Posledná kontrola bola v júli 2009, od vtedy na kontrole nebola.

Správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné zo dňa 11.5.2012 mal súd za preukázané, že navrhovateľke v 1. rade v období od 28.02.2008 až doposiaľ nebola vyplácaná dávka a príspevky v hmotnej núdzi a ani k dnešnému dňu neevidujú nevybavenú žiadosť navrhovateľky o dávku a príspevky v hmotnej núdzi.

Podľa § 11 zák. č.40/1964 Občiansky zákonník, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods.1, Obč. zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2, Obč. zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods.3, Obč. zákonníka, výšku náhrady podľa ods.2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že návrh navrhovateliek bol podaný dôvodne. Občiansky zákonník pre prípade neoprávneného zásahu od osobnosti fyzickej osoby vymedzuje 3 prostriedky občianskoprávnej ochrany a to žalobu zadržovaciu, odstraňovaciu a satisfakčnú. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že ak môže byť nemajetková ujma na osobnosti postihnutej fyzickej osoby primerane vyvážená niektorou z foriem morálneho zadosťučinenia, poskytnutie príslušne morálne satisfakcie treba uprednostniť. Len v tých prípadoch, kde došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby alebo jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere a kde intenzita tohto zásahu nie je primerane napraviteľná inými právnymi prostriedkami, treba považovať za opodstatnené a spravodlivé priznanie zadosťučinenia v peniazoch.. Podľa názoru súdu ustanovenia Obč. zákonníka, ktoré citoval, dávajú oporu pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy pozostalým za zásah do ich osobnosti usmrtením ich blízkej osoby. Vina odporcu bola preukázaná v trestnom konaní a súd je rozsudkom v zmysle ust. § 135 ods. 1 O.s.p. viazaný, preto v tomto konaní neskúmal zavineniu odporcu, ale vychádzal zo zistení obsiahnutých v trestnom spise. V dôsledku dopravnej nehody, ktorá bola spôsobená odporcom, došlo, podľa názoru súdu jednoznačne k zásahu do osobnostného práva navrhovateliek tak, že bola narušená celistvosť rodiny, zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné, keď ochudobnenie navrhovateliek v citovej oblasti je nenapraviteľné. O to skôr, že z okolností celého prípadu je zrejmé, že navrhovateľka v 1.rade ostala po smrti nebohého sama a všetky navrhovateľky mali k nebohému veľmi blízky citový vzťah.

Okrem toho výpoveďami i odbornými správami bolo zistené, že skutočne stratou manžela a otca došlo u navrhovateliek k nenapraviteľnej strate, ktorá mala nepriaznivý dôsledok aj na ich zdravotný stav, psychiku, kedy museli vyhľadať pomoc odborníkov.

V súlade s ust. § 13 ods.3 Obč. zákonníka má súd za to, že v dôsledku tragickej smrti manžela a otca navrhovateliek pri dopravnej nehode, ktorú spôsobil odporca, ide o nesmierne závažnú ujmu spočívajúcu v strate milovaného manžela a otca, čím sú navrhovateľky do budúcnosti ochudobnené o rodinný život, a spočíva aj v citovej ujme, spočívajúcej v citovej strate, keď navrhovateľky smrťou manžela a otca stratili jeho lásku a radosť s ním prežívanú. Zároveň utrpeli citovú ujmu spočívajúcu v nepríjemných pocitoch úzkosti, smútku, zúfalstva a šoku zo smrti milovanej osoby.

Súd má za to, že vzhľadom na veľmi intenzívny zásah do súkromia a spôsobenú citovú ujmu je požadovaný nárok navrhovateliek odôvodnený avšak nie v v nimi požadovanej výške.

Pre určenie výšky primeraného zadosťučinenia v peniazoch sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vychádzať a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu od osobnosti fyzickej osoby došlo a teda samotná závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je jediným a výlučným faktorom pre určenie konečnej výšky zadosťučinenia v peniazoch. Výška peňažnej náhrady je predmetom voľnej úvahy súdu, pričom súd musí prihliadnuť aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo a to jednak vo vzťahu k postihnutej osobe a jednak vo vzťahu k subjektu, ktorý neoprávnený zásah spôsobil, aby tak bola zabezpečená požiadavka účinného primeraného zadosťučinenia za vzniknutú nemajetkovú ujmu, ako aj požiadavka nezneužívania tohto právneho prostriedku na neprípustné obohacovanie. Súd pri určení peňažnej náhrady prihliadol na nenapraviteľný následok vzniknutý v dôsledku smrteľnej nehody manžela a otca navrhovateliek a dôsledky, ktoré vyvolali

u nich samotných ale aj na to, že išlo o nedbanlivostný trestný čin, kde nebolo v úmysle odporcu konať týmto spôsobom a aj na okolnosti dopravnej nehody. Súd však má za to, že samotnými navrhovateľkami žiadaná výška nemajetkovej ujmy bola žiadaná neprimerane. Súd vzal do úvahy všetky okolnosti, za ktorých k zásahu do osobnostných práv navrhovateliek došlo a má za to, že výšku požadovanej peňažnej náhrady je potrebné krátiť. Zohľadnil pritom správanie odporcu, ktorý vyjadril úprimnú ľútosť, ponúkol navrhovateľke v 1. rade finančnú pomoc spojenú s pohrebnými nákladmi, na skutočnosť, že odporca bol zaviazaný na finančné plnenie už v trestnom konaní ako aj na skutočnosť, že všetky navrhovateľky sú v produktívnom veku a je tu predpoklad zmiernenia následkov vzniknutej im straty.

Súd teda prihliadnuc na všetky okolnosti priznal navrhovateľke v 1.rade náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000,- eur a navrhovateľkám v 2. a 3. rade zhodne po 8.000,-eur.

Pokiaľ ide o odporcom vznesenú námietku premlčania, súd musel konštatovať, že k premlčaniu vzneseného nároku nedošlo. Návrh bol podaný na súde faxom dňa 25.02.2011 a k jeho doplneniu v súlade s ust. § 42 ods.1, O.s.p. došlo písomným podaním doručeným súdu dňa 01.3.2011, pričom na prepravu bol podaný dňa 28.02.2011 a teda bola zachovaná premlčacia lehota a návrh bol podaný riadne a včas.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1. O.s.p. v spojení s ust. § 151 ods.3, O.s.p., tak, že úspešným navrhovateľkám priznal náhradu trov konania, pričom ich výška bude vyčíslená samostatným uznesením v lehote 30 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné, okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia, alebo z dôvodu, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia a odvolania proti výroku o trovách konania.
V prípadoch, kedy je možné podať odvolanie, odvolanie je možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že
a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať exekúcie podľa osobitného predpisu.